

Stichting Oud Geleerd Jong Gedaan

IMPACTRAPPORTAGE

2025

Wederkerigheid

INHOUDSOPGAVE

Visie & Missie 3

Situatie 4

Kwalitatief onderzoek 6

Kwantitatief onderzoek 7

Wederkerigheid 8

Wederzijdse leerervaring 9

Persoonlijke ontwikkeling 11

Gevoel van verbondenheid tussen generaties 13

Inlevingsvermogen 15

Voldoening, nieuwsgierigheid en zelfvertrouwen 17

Conclusie 19

Bronvermelding 20

VISIE & MISSIE

OGJG streeft naar een verbonden samenleving waarin generaties elkaar inspireren door het delen van kennis.

Stichting Oud Geleerd Jong Gedaan (OGJG) organiseert interactieve colleges voor senioren, verzorgd door studenten. Het doel van deze colleges is het stimuleren van wederzijds begrip, gezamenlijke groei en sociale interactie. Bij OGJG geloven wij sterk in een samenleving waarin intergenerationeel contact en levenslang leren centraal staan. Dit bevordert begrip, doorbreekt vooroordelen en draagt bij aan een betrokken en verbonden maatschappij.

SITUATIE

1. In de huidige samenleving is het steeds minder vanzelfsprekend dat verschillende generaties elkaar tegenkomen, wat resulteert in verminderd inlevingsvermogen in de ander, vooroordelen en achteruitgang van sociale cohesie.

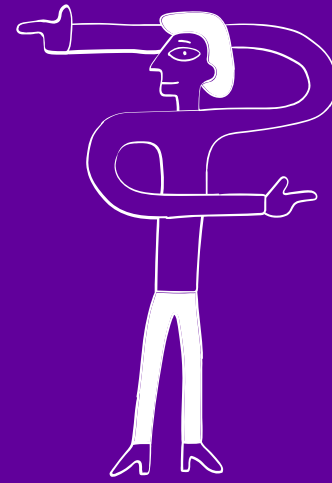
2. De gevolgen en benodigdheden in deze situatie

- Zowel jongeren als senioren hebben bewust en onbewust veelal negatieve stereotype beelden van elkaar, die diep in het collectieve bewustzijn verankerd zitten en waardoor hun maatschappelijke posities en waardering onder druk staan.
- Deze beeldvorming versterkt de kloof tussen jongere en oudere generaties en vermindert onderlinge contacten en kennisoverdracht tussen generaties.
- Bewustwording, onderwijs en direct contact tussen generaties zijn essentieel om stereotype beeldvorming te doorbreken en wederzijds begrip te bevorderen.
- Wederkerigheid is hierin een sleutelwoord.

Zie bronvermelding p. 20

WEDERKERIGHEID

- **Contact en samenwerking tussen generaties** werken positief op beeldvorming als ze zijn gegrond op wederkerigheid en voldoen aan voorwaarden zoals gelijkwaardigheid, persoonlijk contact en gedeelde doelen.
- **Sociale verbondenheid en wederkerigheid bevorderen het welbevinden van senioren en jongeren:** situaties waarin beide groepen kunnen geven én ontvangen, versterken hun gevoel van onafhankelijkheid, nut en betekenis.
- **Vrijwilligerswerk biedt een belangrijke context voor wederkerigheid:** vrijwilligers ervaren betekenis in hun bijdrage aan anderen, in samenwerking met gelijkgestemden en in het werken aan maatschappelijke doelen.
- **Wederkerigheid vormt de kern van zingeving en verbondenheid:** wanneer mensen merken dat ze niet alleen geven, maar ook ontvangen, bijvoorbeeld in de vorm van dankbaarheid en inzichten van anderen, versterkt hun gevoel van waarde en verbondenheid.

**OP WELKE MANIEREN ERVAREN SENIOREN EN
JONGE VRIJWILLIGERS WEDERKERIGHEID BIJ DE
ACTIVITEITEN VAN OGJG?**

KWALITATIEF

Panelgesprek met 4 senioren en 2 jonge vrijwilligers over hun ervaringen met wederkerigheid bij de activiteiten van OGJG.

- Open gesprek aan de hand van vragen
- Gespreksleden kennen elkaar niet of enkel van eerdere bijeenkomsten met OGJG
- Leeftijdsrage: 24 - 79
- Ervaringen delen
- Ideeën uitwisselen

KWANTITATIEF

Senioren en studentdocenten vullen na afloop van respectievelijk het volgen en geven van colleges een vragenlijst in over hun ervaringen tijdens en na de colleges van OGJG.

Senioren

- N = 178 unieke respondenten

Studentdocenten

- N = 38 unieke respondenten

Dit is een samenvatting van kwantitatieve onderzoeken die tussen januari 2025 en oktober 2025 zijn uitgevoerd.

WEDERKERIGHEID

“De mate waarin mensen iets voor elkaar doen, waarbij beide kanten
zowel geven als ontvangen”

Welke ervaringen zijn er bij de colleges op het gebied van wederzijdse leerervaring?

Actieve uitwisseling

Er is sprake van leren van én met elkaar: jongeren geven colleges en brengen zo kennis over aan senioren. Andersom geven senioren feedback op een open, constructieve manier.

Verruimde blik

Verschillende perspectieven worden met respect besproken. Dit verruimt het begrip voor elkaars kijk op thema's.

Bewustwording

De colleges nodigen uit tot nadenken over hoe eigen opvattingen de kennis die je hebt kunnen kleuren.

Invloed van setting

Bij colleges in bibliotheken en buurtcentra is meer ruimte voor echte wederzijdse uitwisseling dan in zorginstellingen en bij online colleges.

88%

van de jongeren geeft aan tijdens hun collegereeks naast iets te leren aan senioren, ook iets van senioren geleerd te hebben.

Welke ervaringen zijn er bij de colleges op het gebied van wederzijdse leerervaring?

“Ik kijk met docentenogen naar degene die een presentatie geeft. Ik geef nooit negatieve kritiek, maar als ik zie dat iemand een beetje staat te hummelen, zoals ik dat dan noem, dan wil ik na afloop of in de pauze even met diegene praten en wat tips geven. Dan zie ik na de pauze dat het opgepikt wordt en dat vind ik knap. Jongeren staan daar helemaal niet negatief tegenover. Ik zie ze dan groeien: ze staan ineens rechter en ja, dat vind ik leuk.” - **Deelnemer aan colleges**

“De opmerking van een deelnemer heeft me heel erg aan het denken gezet. De wederzijdse leerervaring is dat elk mens een eigen blik heeft op een thema, in mijn geval geschiedenis. Dat vond ik een heel mooi moment, ook omdat ze haar opmerking bracht met veel respect naar mij toe. Het is eigenlijk een beetje hetzelfde als feedback geven: proberen iets goeds mooier te maken, in plaats van het af te kappen. Dat heb ik toen echt geleerd. Ik heb deze deelnemer iets over geschiedenis bijgebracht, maar zij heeft mij iets in het leven geleerd: dat je zo verschillend naar een onderwerp kunt kijken en daar leer je heel veel van.” - **Studentdocent**

83%

van de senioren geeft aan enkele tot veel nieuwe inzichten te hebben opgedaan door de kennis die jongeren gedeeld hebben.

In hoeverre zijn de colleges gerelateerd aan persoonlijke ontwikkeling?

Vergroten van zelfvertrouwen en presentatievaardigheden

Jongeren leren beter presenteren, voelen zich prettiger voor een groep en groeien in hun rol als spreker.

Overwinnen van persoonlijke drempels

De colleges helpen om stappen buiten de eigen comfortzone te zetten, bijvoorbeeld door alleen activiteiten te ondernemen, deel te nemen aan onderwerpen waar je (nog) geen kennis over hebt, deel te nemen aan online colleges ondanks onwennig te zijn met digitale middelen of jezelf actiever op te stellen.

(Her)ontdekken van nieuwsgierigheid en leerplezier

De colleges wekken motivatie en intellectuele nieuwsgierigheid op. Jongeren en senioren voelen zich geïnspireerd om verder te lezen, zich te verdiepen of in gesprek te gaan.

Toegankelijke kennisbevordering

Door het gebruik van laagdrempelige locaties (zoals bibliotheken en buurtcentra) en betrouwbare informatiebronnen wordt kennis toegankelijker gemaakt voor iedereen.

Bewustwording van maatschappelijke en persoonlijke bijdrage

Senioren en jongeren ervaren dat de colleges niet alleen draaien om kennis, maar ook bijdragen aan persoonlijke vorming en betrokkenheid bij de samenleving.

91%

van de jongeren heeft het gevoel dat de senioren die hun colleges volgden hebben bijgedragen aan hun persoonlijke ontwikkeling.

In hoeverre zijn de colleges gerelateerd aan persoonlijke ontwikkeling?

“De kans dat je in een klein bubbeltje, je eigen huisbubbeltje, blijft hangen, die is er. Mijn persoonlijke ontwikkeling is echter best wel breed: ik ga nu makkelijk alleen naar zo'n activiteit en ik merk dat ik over drempels voor mezelf heen kom. Dat ik denk: nou, kom maar op, laat het maar eens zien.” - **Deelnemer aan colleges**

“Persoonlijk raak ik ook gewoon nieuwsgierig als ik colleges bijwoon, ook als coach of gewoon in de buurt. Ik wil dan weer gaan leren, dat merk ik wel. Ik raak ineens super gemotiveerd na zo'n college, voel me helemaal weer in het groen van mijn batterij, helemaal opgeladen. En denk: oh ja, ik ga even de bibliotheek in of in een boekenwinkel kijken, het onderwerp googelen, even praten met vrienden, even onderzoek doen over wat er net is besproken.” - **Studentdocent**

“Op het gebied van persoonlijke ontwikkeling vind ik het leuk om te delen dat presenteren voor mij iets is wat ik gaandeweg beter ben gaan doen, mede dankzij OGJG. Mijn eerste college dat ik gaf vond ik best spannend, maar je leert wel presenteren en nadenken over het feit dat je door moet praten om mensen een verhaal te vertellen. Ik heb ook meegemaakt dat iemand in slaap viel tijdens mijn college, iets wat je bij een studierepresentatie niet meemaakt. Dat een keer meemaken en hoe je daarmee omgaat is ook een persoonlijke ontwikkeling.” - **Studentdocent**

62%

van de senioren heeft het gevoel tijdens de colleges op een of meerdere manieren bijgedragen te hebben aan de ontwikkeling van jongeren.

In hoeverre veranderen de colleges het gevoel van verbondenheid tussen generaties?

Colleges brengen generaties op een natuurlijke manier samen

Jongeren en senioren komen met elkaar in gesprek, delen ervaringen en ontdekken onverwachte overeenkomsten in waarden, interesses en levensvisies.

Vergroting van wederzijds begrip en respect

Deelnemers krijgen meer inzicht in elkaars leefwereld: jongeren waarderen de levenservaring van senioren en tegelijkertijd zijn senioren verrast door de nieuwsgierigheid en openheid van jongeren.

Colleges doorbreken vooroordelen

Senioren ervaren dat jongeren wel degelijk geïnteresseerd zijn in kennis en cultuur, terwijl jongeren inzien dat senioren flexibel en leergierig kunnen zijn.

Persoonlijke betrokkenheid

De ontmoetingen wekken bewondering en motivatie op. Deelnemers raken geïnspireerd door elkaars inzet en verhalen.

Verbinding blijft deels beperkt tot de collegemomenten

Hoewel de colleges een sterke brug vormen tussen generaties, blijft het buiten die setting nog lastig om spontaan contact aan te gaan of te verdiepen.

7

**Op een schaal van 1 tot 10
geven jongeren een 7 voor de
mate waarin zij zich door het
geven van colleges
verbonden voelen met de
huidige generatie senioren
en hun perspectieven.**

In hoeverre veranderen de colleges het gevoel van verbondenheid tussen generaties?

“Ik vind het fantastisch, want ik zie dat allerlei jonge mensen volop met wetenschap bezig zijn. Sommige dingen, daarover bestaat gewoon een waarheid; er bestaan niet alleen maar meningen en dat vind ik geweldig om te zien. Ik word bij mijn winkelcentrum wel eens bijna omver gereden door een jongen, een fatbiker die zegt: ‘Hallo opa, uitkijken’, en daar moet ik niks van hebben. Maar ik vind het geweldig om te zien dat een hele hoop van de jonge generatie zich inzet voor wetenschap en dat wil delen.” - **Deelnemer aan colleges**

“Ik vind het bijzonder goed dat er intergenerationele verbindingen bestaan. Ik ga ook het liefst met jongeren om. Op een feestje ga ik aan de tafel bij de twintigers en dertigers staan. Ik ga niet op de bank bij de andere ouwelui zitten. Om met de jongere generatie in gesprek te gaan, dat is leuker en interessanter. Dat heeft te maken met mijn nieuwsgierigheid.” - **Deelnemer aan colleges**

“Ik denk zelf dat OGJG echt wel goed op weg is met het stimuleren van verbinding en het creëren van verbondenheid, maar ik mis het wel buiten de colleges om. In de colleges merk je echt een gevoel van verbondenheid met andere generaties: je geeft je college, gaat daarna even zitten, bespreekt de stof, maar ook persoonlijke ervaringen, achtergronden en levensverhalen. Er wordt gewoon heel veel informatie uitgewisseld. Maar daarbuiten is het moeilijk om bijvoorbeeld een gesprekje aan te gaan met iemand die wat ouder is.” - **Studentdocent**

“Ik heb nu meer het idee dat er toch meer senioren zijn met een beetje hetzelfde perspectief of dezelfde waarden die ze meedragen. We hebben eigenlijk best veel gemeen en zitten op één lijn met die ideeën. Daarvoor had ik het gevoel dat oudere generaties vaak sterker vasthielden aan meningen van vroeger, maar ik zie nu meer flexibiliteit.” - **Studentdocent**

7

**Op een schaal van 1 tot 10
geven senioren een 7 voor de
mate waarin zij zich door het
volgen van colleges
verbonden voelen met de
huidige generatie jongeren
en hun perspectieven.**

In hoeverre veranderen de colleges het begrip en inlevingsvermogen in de andere generatie?

Bevorderen van empathie

De colleges helpen om een inleving in de belevingswereld van de andere generatie te kunnen maken. Senioren ontdekken bijvoorbeeld hoe het voor jongeren voelt om in de huidige maatschappij jong te zijn.

Thema's als brug tussen generaties

Gesprekken over actuele thema's en maatschappelijke veranderingen stimuleren begrip voor nieuwe ervaringen en inzichten van beide generaties.

Verbinding door persoonlijke interactie

Complimenten, observaties en gedeelde ervaringen creëren momenten van wederzijds begrip en versterken de intergenerationele band.

60%

van de jongeren geeft aan de interactie met senioren leuk en verrassend te vinden.

In hoeverre veranderen de colleges het begrip en inlevingsvermogen in de andere generatie?

“Zo fantastisch, werkelijk waar, die jonge meiden van nu, die met hun 18, 19, 20 jaar voor zichzelf lijken te staan. Dat vind ik echt fantastisch om te zien. Dat ze zo'n zelfvertrouwen hebben, in hun lijf en in hun kunnen en dat ze ‘kom op’ durven zeggen tegen de jongens.” - **Deelnemer aan colleges**

“Stel dat een ouder persoon tegen mij zegt: 'Goh, ik vind het zo mooi om jou op die manier zo krachtig te zien,' dan kan ik me voorstellen dat dat heel fijn is om als vrouw te horen, en daar zit ook een stuk verbinding in.” - **Studentdocent**

40%

van de senioren geeft aan de interactie met jongeren stimulerend en verrassend te vinden.

In hoeverre kunnen de termen ‘voldoening’, ‘nieuwsgierigheid’ en ‘zelfvertrouwen’ geassocieerd worden met de colleges?

Voldoening

Jongeren ervaren veel plezier en trots door te zien dat hun colleges impact hebben. Het gevoel dat deelnemers iets hebben opgestoken en er nog over napraten geeft erkenning en energie. Senioren voelen voldoening door nieuwe dingen te leren.

Nieuwsgierigheid

Colleges wekken nieuwsgierigheid op, zowel bij de jongeren als bij de deelnemers. Onverwachte vragen of nieuwe perspectieven stimuleren het verder verkennen van onderwerpen.

Zelfvertrouwen

Het geven van een college sterkt het vertrouwen in eigen kunnen en presentatievaardigheden. Het zelfstandig kunnen volgen van een online college geeft vertrouwen in de eigen digitale vaardigheden.

Extra motivatie door vrijwillige inzet

Vrijwillige deelname draagt bij aan enthousiasme en intrinsieke motivatie, waardoor voldoening, nieuwsgierigheid en zelfvertrouwen sterker ervaren worden.

87%

van de studentdocenten geeft aan dat het delen van kennis met senioren hen een gevoel van voldoening geeft.

In hoeverre kunnen de termen ‘voldoening’, ‘nieuwsgierigheid’ en ‘zelfvertrouwen’ geassocieerd worden met de colleges?

“Als ik een college heb gegeven, ben ik helemaal blij, vooral aan het einde van de reeks als iedereen zegt: ‘Oh, dit was zo leuk.’ Ik had eens een college bij een verzorgingstehuis, waar ze een soort boekenclubjes hadden ingericht en wekelijks stukjes van mijn college bespraken. Echt ontzettend leuk, ik voelde me vereerd en dacht: wauw, ik heb mensen iets meegegeven waar ze nog steeds over praten, en dat geeft ook zo veel vertrouwen.” - **Studentdocent**

“Dat is misschien ook het verschil van deze vorm van samen iets nieuws leren, want in een regulier programma, zoals bij de HOVO of in de studiezaal met leeftijdsgenoten, heb je zulke ervaringen minder. Dit kan juist iets extra’s brengen wat deze vorm uniek maakt.” - **Deelnemer aan colleges**

“Voor mij is het ook zeker een stukje voldoening, want 1,5 jaar geleden had ik een zware hersenschudding, en één van de eerste dingen die ik weer deed was een college geven. Het kostte me veel energie, maar het gaf me ook zoveel energie en genoeg om daarna weer gewoon door te gaan. Het kan zoveel geven.” - **Studentdocent**

65%

van de senioren geeft aan dat het volgen van colleges hun nieuwsgierigheid prikkelt.

Conclusie

Uitwisseling van kennis, ervaring en feedback:

Jongeren brengen nieuwe kennis in via de colleges, terwijl senioren open en constructieve feedback geven en hun levenservaring delen. Op deze manier leren beide groepen iets van elkaar.

Wederzijdse verruiming van perspectieven:

Door gesprekken over thema's, maatschappelijke veranderingen en persoonlijke ervaringen zien zowel jongeren als senioren hun eigen aannames onder ogen en ontdekken ze nieuwe manieren van kijken.

Gedeelde nieuwsgierigheid en leerplezier:

Colleges wekken bij beide generaties motivatie om zich verder te verdiepen: senioren raken geïnspireerd door de frisse invalshoeken van jongeren, terwijl jongeren worden geprikkeld door vragen en verhalen van senioren.

Versterking van zelfvertrouwen en eigen kunnen aan beide kanten:

Jongeren groeien in presentatie- en communicatieve vaardigheden, terwijl senioren hun zelfvertrouwen vergroten doordat zij actief kunnen deelnemen, digitale drempels overwinnen en merken dat hun bijdrage ertoe doet.

Persoonlijke verbinding en erkenning:

Complimenten, humor, persoonlijke uitwisselingen en het herkennen van onverwachte overeenkomsten versterken de onderlinge band: beide generaties ervaren waardering, respect en een gevoel van betekenis.

BRONVERMELDING

Pagina 3

1. Cuyvers, G. (2025). Oud en overbodig? Netgatieve beeldvorming over ouderen. *Geron*. 27(2).
2. Lindenberg, J., de Kock, L., Thielman, L., van Wijmen, J., Swart, D. & Abma, T. (2021). *Geron* 23(2).
3. Mateman, H., Buizert, B., van Loon, P. & den Breejen, E. (2025). Zingeving en vrijwilligerswerk: een perfecte match. *Geron*. 27(2).
4. Ten Bruggencate, T. (2018). Verbonden door wederkerigheid. *Geron*. 20(3).

STICHTING OUD GELEERD JONG GEDAAN

www.oudgeleerdjonggedaan.nl

Stichting Oud Geleerd Jong Gedaan

info@ogjg.nl

**Persoonlijke groei is niet
afhankelijk van leeftijd**